

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 790/2000 НА КОМИСИЯТА

от 14 април 2000 година

относно установяването на търговски стандарти за домати

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕИО) № 2200/96 на Съвета от 28 октомври 1996 г. относно общата организация на пазара на плодове и зеленчуци¹, последно изменен с Регламент (ЕО) №1257/1999², и по-специално член 2, параграф 2 от него;

като има предвид, че:

(1) В приложение I към Регламент (ЕО) №2200/96 домати фигурират сред продуктите, за които трябва да бъдат приети стандарти. Регламент (ЕИО) № 778/83 на Комисията относно установяването на стандарти за домати³, последно изменен с Регламент (ЕО) № 2522/97⁴, е бил изменян многократно, поради което вече не осигурява юридическа яснота.

(2) Следователно правилата следва да бъдат преработени и Регламент (ЕИО) №778/83 следва да бъде отменен. За тази цел, с оглед на прозрачността на световния пазар, следва да се държи сметка за нормите за домати, препоръчани от Работната група за стандартизация на нетрайните продукти и развитие на качеството към Икономическата комисия за Европа на ООН (ООН/ИКЕ).

(3) Също така е подходящо да се уточни, че домати от типа „череша” (включително „коктейлните” домати) образуват четвърти търговски тип, различен от трите („кръгли” домати, „продълговати” домати и „ребристи” домати), отличаващи дотогава. Следва също така да се уточнят различните приемливи начини на търговско представяне, специфични за домати. Освен това развитието на пазара на пресни домати зависи от органолептичните качества на този продукт, който, по-специално на етапа на продажбата на дребно, може да варира значително. Поради това следва при търговията следва да бъде предоставена възможността на опаковките да бъдат отбелязани минималните или максималните стойности на основните критерии за узряване, с цел да се позволи на потребителя да направи избор на основата на органолептичните качества, които той изисква.

¹ ОВ L 297, 21.11.1996 г., стр. 1.

² ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80.

³ ОВ L 86, 31.3.1983 г., стр. 14.

⁴ ОВ L 346, 17.12.1997 г., стр. 44.

(4) Прилагането на тези стандарти следва да доведе до недопускането на пазара на продукти с незадоволително качество, да приведе продукцията в съответствие с изискванията на потребителите и да улесни търговските връзки на основата на лоялна конкуренция, като по този начин подпомогнат подобряването на рентабилността на продукта.

(5) Стандартите се прилагат на всички търговски етапи. Транспортирането на голямо разстояние, складирането за определен срок или различните манипулации, на които продуктите се подлагат, могат да доведат до влошаване на качеството, дължащо се на биологичното развитие на тези продукти или на техния нетраен характер. Поради това при прилагането на стандартите на търговските етапи, последващи етапа на експедиране, следва да се имат предвид тези промени. Тъй като продуктите от клас „Екстра” трябва да бъдат обект на изключително внимателно сортиране и опаковане, в този случай трябва да се взема под внимание само степента на тяхната свежест и плътност.

(6) Мерките, предвидени в настоящия регламент, са в съответствие със становището на Управителния комитет по пресни плодове и зеленчуци,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Търговските стандарти за домати, включени в код по КН 0702 00 00, са определени в приложението.

Стандартите се прилагат на всички търговски етапи съгласно условията, предвидени в Регламент (ЕО) №2200/96.

Независимо от това, на етапите, следващи етапа на експедирането, по отношение на разпоредбите на стандартите, продуктите могат да се отличават с:

- леко намаление на степента на свежест и плътност,
- за продуктите, класифицирани в други класове, различни от клас „Екстра”, леко влошаване на качеството, дължащо се на тяхното развитие и техния нетраен характер.

Член 2

Регламент (ЕИО) № 778/83 се отменя.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след датата на публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Той се прилага от първия ден на третия месец след месеца на влизането му в сила.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 14 април 2000 година

За Комисията:
Franz Fischler
Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ

СТАНДАРТИ ЗА ДОМАТИТЕ

I. ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРОДУКТА

Настоящите стандарти се прилагат за домати от всички културни сортове, произхождащи от *Lycopersicon lycopersicum* (L.) Karsten ex Farw./*Lycopersicon esculentum* Mill., предназначени за доставка на консуматорите в прясно състояние, с изключение на домати, предназначени за промишлена преработка.

Различават се четири търговски вида домати:

- „кръгли”,
- „ребристи”,
- „удължени” или „продълговати”,
- домати от типа „череша” (включително „коктейлни” домати).

II. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО КАЧЕСТВОТО

Стандартите имат за цел да дефинират качествените изисквания към домати, след подготовка и опаковане.

A. Минимални характеристики

Като се имат предвид специалните разпоредби за всяко качество и за допустимите отклонения, домати във всички класове трябва да бъдат:

- цели,
- здрави; не се допускат загнили или развалени продукти, негодни за консумация,
- чисти, практически без от видими чужди тела,
- свежи на външен вид,
- практически без вредители,
- практически без увреждания, причинени от вредители,
- без повишена повърхностна влажност,
- без чужда миризма и/или вкус.

Когато домати са на гроздове, стebelата трябва да бъдат свежи, здрави, чисти, без листа и без видими чужди тела.

Развитието и състоянието на домати трябва да бъдат такива, че да им позволят:

- да издържат транспортиране, товарене и разтоварване и
- да пристигнат в задоволително състояние на мястото на тяхната местоназначение.

Б. Класификация

Доматите се класифицират в три класа, определени по-долу.

(i) клас „Екстра”

Доматите от този клас трябва да бъдат с най-високо качество. Те трябва да бъдат с твърда месеста част и да се отличават с формата, вида и развитието, характерни за сорта.

Техният цвят, в зависимост от степента на узряване, трябва да бъде такъв, че да отговаря на изискванията на последната алинея от буква А по-горе.

По тях не трябва да има зелени петна или други недостатъци, с изключение на много леки повърхностни дефекти, при условие че те не увреждат общия вид на продукта, на неговото качество, съхранението му и на представянето му в опаковката.

(ii) *клас I*

Доматите от този клас трябва да бъдат с добро качество. Те трябва да бъдат достатъчно твърди и да притежават характеристиките на сорта.

По тях не трябва да има видими пукнатини и зелени петна. Могат да бъдат допуснати следните леки дефекти, при условие, че те не нанасят вреда на общия вид на продукта, на неговото качество, съхранението му и на представянето му в опаковката:

- лек недостатък във формата и развитието,
- лек недостатък в цвета,
- леки недостатъци по кожата,
- много леки наранявания.

Освен това, по „ребристите” домати може да има:

- зараснали пукнатини с максимална дължина от 1 cm,
- незначителни издутини,
- малка вдлъбнатина, но без втвърдяване на кожата,
- втвърдени драскотини, чиято обща площ не надвишава 1 cm²,
- лек белег в плодниковата област с продълговата форма (приличаща на шев), чиято дължина не трябва да надвишава две трети от максималния диаметър на плода.

(iii) *клас II*

В този клас се включват домати, които не могат да бъдат класифицирани в по-горните класове, но отговарят на минималните изисквания, определени по-горе.

Те трябва да бъдат достатъчно твърди (но могат да бъдат малко по-малко твърди от тези, класифицирани в клас I) и по тях не трябва да има незараснали пукнатини.

При тях могат да се допуснат следните дефекти, при условие че запазват основните характеристики за качество, съхранение и представяне:

- недостатъци във формата, развитието и цвета,
- недостатъци по кожата или натъртвания, при условие, че не увреждат сериозно плода,
- зараснали пукнатини с максимална дължина от 3 cm.

Освен това, по „ребристите” домати може да има:

- по-отчетливи издутини, в сравнение с клас I, без деформации,
- вдлъбнатини,

- втвърдени драскотини, чиято обща площ не надвишава 2 см²,
- лек белег в плодниковата област с продълговата форма (приличаща на шев).

III. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО РАЗМЕРА

Размерът се определя от максималния диаметър при напречен срез. Разпоредбите по-долу не се прилагат спрямо домати от типа „череша“.

A. Минимален размер

Минималният размер на домати, класифицирани в класове „Екстра“, I и II е определен на:

- 35 mm за „кръглите“ и „ребристите“ домати,
- 30 mm за „удължените“ домати.

Б. Скала на размерите

Размерът на домати се определя по следната скала:

- от 30 mm включително до 35 mm⁵,
- от 35 mm включително до 40 mm,
- от 40 mm включително до 47 mm,
- от 47 mm включително до 57 mm,
- от 57 mm включително до 67 mm,
- от 67 mm включително до 82 mm,
- от 82 mm включително до 102 mm,
- от 102 mm и повече.

Спазването на скалите за определяне на размерите е задължително за домати от клас „Екстра“ и I.

Тази скала за определяне на размерите не се прилага към домати на гроздове.

IV. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ОТКЛОНЕНИЯТА

Отклонения в качеството и размера се допускат във всяка опаковка за продуктите, които не съответстват на изискванията на посочения клас.

A. Отклонения в качеството

(i) клас „Екстра“

- 5 % от количеството или теглото на домати, които не отговарят на изискванията на класа, но съответстващи на тези за клас I или, по изключение, допуснати в отклоненията за това качество.

⁵ Единствено за продълговатите домати.

ii) *клас I*

- 10 % от количеството или теглото на домати, които не отговарят на изискванията на класа, но съответстващи на тези от клас II или, по изключение, допуснати в отклоненията за това качество.
- В случай на домати на гроздове, 5 % от количеството или теглото на домати, откъснати от дръжките им.

iii) *клас II*

- 10 % от количеството или теглото на домати, които не отговарят нито на изискванията на класа, нито на минималните изисквания, с изключение на продуктите, засегнати от загниване, изразени натъртвания или всякакво друго влошаване на качеството, които ги правят негодни за консумация.
- В случай на домати на гроздове, 10 % от количеството или теглото на домати, откъснати от дръжките им.

Б. Отклонения в размера

За всички класове 10 % от количеството или теглото на домати, отговарящи на следващия по-малък и/или по-голям размер, с минимум 33 mm за „кръглите” и „ребристите” домати и 28 mm за „удължените” домати.

V. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПРЕДСТАВЯНЕТО

А. Хомогенност

Съдържанието на всяка опаковка трябва да бъде хомогенно и да съдържа само домати от един и същ произход, сорт или търговски вид, качество и размер (в случай че подлежат на определяне по този критерий).

Доматите, класифицирани в класове „Екстра” и I трябва да бъдат практически хомогенни по отношение на узряването и цвета. Освен това, за „удължените” домати, дължината трябва да бъде достатъчно уеднаквена.

Видимата част от съдържанието в опаковката трябва да бъде представителна за цялото количество.

Б. Опаковане

Доматите трябва да бъдат съхранявани по начин, осигуряващ подходяща защита на продукта.

Материалите, използвани във вътрешността на опаковката трябва да бъдат нови, чисти и с такова качество, че да не могат да причинят на продуктите външни или вътрешни увреждания. Използването на материали, по-специално на хартия или етикети,

съдържащи търговски сведения, е разрешено, при условие че отпечатването или залепването на етикетите са извършени с нетоксично мастило или лепило.

По опаковките не трябва да има никакви чужди тела.

В. Представяне

Доматите могат да бъдат представени, както следва:

- (i) под формата на отделни плодове, със или без цвят и къса дръжка;
- (ii) под формата на гроздове домати, т.е. домите са представени цели съцветия или части от съцветия, като всяко съцветие включва най-малко следния брой плодове:
 - три плода (два плода в отделни опаковки) или
 - в случая на домите от типа „череша” на гроздове, шест плода (четири плода в отделни опаковки).

VI. РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО МАРКИРОВКАТА

На всяка опаковка трябва да има отбелязани следните сведения, отпечатани с четливи, неизличими символи, които да се виждат отвън.

А. Идентификация

Опаковчик и/или спедитор: име и адрес на или официално издаден или признат код. Въпреки това, когато се използва код (символна идентификация), обозначението „опаковчик и/или спедитор (или еквивалентно съкращение)” трябва да бъде отбелязано близо до този код (символна идентификация).

Б. Естество на продукта

- „Домати” или „домати на гроздове” и търговския вид, ако съдържанието на се вижда отвън; тези означения са задължителни във всички случаи за видовете от типа „череша” (или „коктейлни домати”), на гроздове или не.
- Име на сорта (незадължително).

В. Произход на продукта

- страна на произход и, евентуално, района на производство или национално, регионално или локално название на мястото на производство.

Г. Търговски характеристики

- клас
- размер (в случай на определяне на размера), изразен с минимален и максимален диаметър или където това е приложимо, означението „без определен размер”

- минимално съдържание на захар, измерено с рефрактомер и изразено в стойност Brix (незадължително).

Д. Официален контролен печат (незадължително)